ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 13.5.2015
COM(2015) 277 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων του Ηνωμένου Βασιλείου για το 2015

και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το Πρόγραμμα Σύγκλισης του Ηνωμένου Βασιλείου για το 2015

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων του Ηνωμένου Βασιλείου για το 2015

και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το Πρόγραμμα Σύγκλισης του Ηνωμένου Βασιλείου για το 2015

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών[1], και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών[2], και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής[3],

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου[4],

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής να δρομολογηθεί νέα στρατηγική για την ανάπτυξη και την απασχόληση, με την ονομασία «Ευρώπη 2020», η οποία βασίζεται στον βελτιωμένο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Η στρατηγική εστιάζει στα κύρια πεδία στα οποία απαιτούνται μέτρα για την τόνωση του δυναμικού της Ευρώπης για βιώσιμη ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα.

---

1 ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.
2 ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.
3 COM(2015) 277.
4 P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

(2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο, βάσει προτάσεων της Επιτροπής, εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και στις 21 Οκτωβρίου 2010 εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών. Από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές» τις οποίες τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λάβουν υπόψη στις οικονομικές πολιτικές και τις πολιτικές απασχόλησης.

(3) Στις 8 Ιουλίου 2014, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων του Ηνωμένου Βασιλείου για το 2014 και διατύπωσε τη γνώμη του σχετικά με το επικαιροποιημένο Πρόγραμμα Σύγκλισης του Ηνωμένου Βασιλείου για το 2014.

(4) Στις 28 Νοεμβρίου 2014, η Επιτροπή εξέδωσε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης[5], με την οποία σηματοδοτήθηκε η έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2015 σχετικά με τον συντονισμό των οικονομικών. Την ίδια ημέρα, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή εξέδωσε την έκθεση του Μηχανισμού Επαγρύπνησης[6], στην οποία διαπίστωσε ότι το Ηνωμένο Βασίλειο συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα επρόκειτο να πραγματοποιηθεί ενδελεχής εξέταση.

(5) Στις 18 Δεκεμβρίου 2014, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για ώθηση των επενδύσεων, επιτάχυνση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και υλοποίηση υπεύθυνης, ευνοϊκής για την ανάπτυξη δημοσιονομικής εξυγίανσης.

(6) Στις 26 Φεβρουαρίου 2015, η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεση χώρας του 2015 για το Ηνωμένο Βασίλειο[7]. Στην εν λόγω έκθεση αξιολογείται η πρόοδος που επετεύχθη από το Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τις ειδικές για τη χώρα συστάσεις που εκδόθηκαν στις 8 Ιουλίου 2014. Η έκθεση για τη χώρα περιλαμβάνει επίσης την εμπεριστατωμένη επισκόπηση με βάση το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011. Η ανάλυση της Επιτροπής καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το Ηνωμένο Βασίλειο αντιμετωπίζει μακροοικονομικές ανισορροπίες που απαιτούν δράση σε επίπεδο πολιτικής και παρακολούθηση. Συγκεκριμένα, οι κίνδυνοι που σχετίζονται με τα υψηλά επίπεδα χρέους των νοικοκυριών, και συνδέονται επίσης με διαρθρωτικά χαρακτηριστικά της αγοράς κατοικίας, εξακολουθούν να χρήζουν προσοχής. Η ανθεκτικότητα της οικονομίας και του χρηματοπιστωτικού τομέα έχει αυξηθεί. Ωστόσο, θα εξακολουθήσει να υπάρχει έλλειψη προσφοράς κατοικίας, η οποία είναι πιθανόν να οδηγήσει σε υψηλές τιμές κατοικιών μεσοπρόθεσμα, πράγμα που θα συνεχίσει να μειώνει την ανθεκτικότητα του κλάδου απέναντι σε κινδύνους.

(7) Στις 26 Μαρτίου 2015, το Ηνωμένο Βασίλειο υπέβαλε το Εθνικό του Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων για το 2015 και το Πρόγραμμα Σύγκλισης για το 2015. Για να ληφθεί υπόψη η αλληλεξάρτησή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτόχρονα.

(8) Επί του παρόντος, το Ηνωμένο Βασίλειο υπάγεται στο διορθωτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Στο Πρόγραμμα Σύγκλισης 2014-2015, η κυβέρνηση σχεδιάζει βελτίωση του ονομαστικού ελλείμματος από 4,3% του ΑΕΠ το 2015-2016 σε 2,2% του ΑΕΠ το 2016-2017, ούτως ώστε να επιτευχθεί πλεόνασμα 0,1% του ΑΕΠ το 2019-2020. Το Πρόγραμμα Σύγκλισης δεν περιλαμβάνει μεσοπρόθεσμο στόχο. Ο δείκτης δημοσίου χρέους προς το ΑΕΠ αναμένεται να

[5] COM(2014) 902.
[6] COM(2014) 904.
[7] SWD (2015) 47.

κορυφωθεί το 2015-2016 σε 88,8% και να φθίνει σταδιακά σε 81,4% το 2019-2020. Βάσει των εαρινών προβλέψεων της Επιτροπής του 2015 το Ηνωμένο Βασίλειο δεν αναμένεται να έχει διορθώσει το υπερβολικό του έλλειμμα έως την προθεσμία 2014-2015 που έθεσε το Συμβούλιο. Παράλληλα, η δημοσιονομική προσπάθεια ήταν κατώτερη της υποδειχθείσας από το Συμβούλιο. Για το λόγο αυτό, στις ΧΧ Ιουνίου, το Συμβούλιο αποφάσισε σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 8 της ΣΛΕΕ ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είχε λάβει αποτελεσματικά μέτρα που να ανταποκρίνονται στην σύσταση του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2009 και εξέδωσε νέα σύσταση ζητώντας από το Ηνωμένο Βασίλειο να διορθώσει το υπερβολικό έλλειμμα έως το 2016-2017. Το Πρόγραμμα Σύγκλισης είναι συμβατό με τη νέα διορία του 2016-2017 στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι εν λόγω δημοσιονομικές προβολές είναι εύλογο. Βάσει των εαρινών προβλέψεων της Επιτροπής του 2015 το Ηνωμένο Βασίλειο αναμένεται να διορθώσει το υπερβολικό του έλλειμμα εντός της προθεσμίας του 2016-2017 και να καταβάλει τη συνιστώμενη δημοσιονομική προσπάθεια. Έχουν ήδη προσδιοριστεί τα μέτρα για τη στήριξη των προγραμματιζόμενων ελλειμμάτων από το 2015-2016 και εξής, απαιτείται όμως μεγαλύτερη εξειδίκευση σε συγκεκριμένα όρια δαπανών υπουργείων. Με βάση την αξιολόγησή της όσον αφορά το Πρόγραμμα Σύγκλισης, και λαμβανομένων υπόψη των εαρινών προβλέψεων του 2015 της Επιτροπής, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι το Ηνωμένο Βασίλειο αναμένεται να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

(9) Το υψηλό, και ενδεχομένως υπερβολικό, επίπεδο χρέους των νοικοκυριών έχει θεωρηθεί ότι αποτελεί δυνητικά μακροοικονομική ανισορροπία που εγκυμονεί κινδύνους για την οικονομία του Ηνωμένου Βασιλείου. Παρόλο που ο δανεισμός του κλάδου των νοικοκυριών εξακολουθεί να μειώνεται ελαφρά, παραμένει σε υψηλό επίπεδο και καθιστά το Ηνωμένο Βασίλειο ευάλωτο σε κινδύνους που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την οικονομική ανάπτυξη και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Στα μέσα του 2014, η Επιτροπή Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής της Τράπεζας της Αγγλίας ανακοίνωσε δύο μέτρα για τον μετριασμό των κινδύνων που σχετίζονται με την υψηλή δανειακή επιβάρυνση των νοικοκυριών. Συνέστησε να εφαρμόζουν οι ενυπόθηκοι δανειστές ένα «τεστ αντοχής επιτοκίου» για την αξιολόγηση της ικανότητας των δανειοληπτών να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις πληρωμής των ενυπόθηκων δανείων σε περίπτωση αύξησης των επιτοκίων. Συνέστησε επίσης να περιορίσουν οι ενυπόθηκοι δανειστές την αναλογία των ενυπόθηκων δανείων σε δείκτη «δάνειο/έσοδα» 4,5 και άνω στο 15% των νέων ενυπόθηκων δανείων. Ο αντίκτυπος των μέτρων αυτών θα πρέπει να παρακολουθείται προσεκτικά.

Έχουν αναληφθεί ορισμένες μεταρρυθμίσεις του πλαισίου πολιτικής εθνικού προγραμματισμού, αλλά είναι απίθανο αυτές να έχουν βραχυπρόθεσμο αντίκτυπο. Η απόκριση των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης στη μεταρρύθμιση όσον αφορά την αύξηση της προσφοράς κατοικιών πρέπει να παρακολουθείται στενά.

(10) Η αγορά εργασίας στο Ηνωμένο Βασίλειο παρουσίασε καλές επιδόσεις κατά τα πρόσφατα έτη και αναμένεται να παραμείνει ισχυρή. Το ποσοστό της απασχόλησης ανήλθε στο 76,5% το 2014, ενώ το ποσοστό της ανεργίας συνέχισε να μειώνεται, για να φθάσει στο 6%, και προβλέπεται ότι θα μειωθεί περαιτέρω το 2015. Παρά τις θετικές τάσεις σε σχέση με τα αποτελέσματα της αγοράς εργασίας, οι κοινωνικές προκλήσεις παραμένουν. Το ποσοστό των ατόμων που ζουν σε νοικοκυριά με πολύ χαμηλή ένταση εργασίας αυξήθηκε ελαφρά, από 13% το 2012 σε 13,2% το 2013, σε σύγκριση με το 10,7% που αποτελεί τον μέσο όρο της ΕΕ. Η διαφορά στο ποσοστό

μερικής απασχόλησης μεταξύ γυναικών (42,6% το 2013) και ανδρών (13,2% το 2013) είναι μια από τις υψηλότερες στην ΕΕ. Το ποσοστό των μη οικονομικά ενεργών γυναικών ή των γυναικών που εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης λόγω των προσωπικών και οικογενειακών ευθυνών (12,5%) ήταν σχεδόν διπλάσιο από τον μέσο όρο της ΕΕ (6,3%) το 2013. Η απασχόληση των νέων και η συμμετοχή των εργοδοτών στον τομέα της μαθητείας αποτελούν περαιτέρω προκλήσεις. Ένα άλλος τομέας που χρήζει ιδιαίτερης προσοχής και συνδέεται με την απασχόληση των νέων είναι αυτός της παιδείας και των δεξιοτήτων. Ένα μεγάλο ποσοστό νέων έχουν συγκριτικά χαμηλά επίπεδα βασικών δεξιοτήτων. Η εφαρμογή μέτρων για τη μεταρρύθμιση της κοινωνικής πρόνοιας και της παιδικής μέριμνας είναι περιορισμένη. Το ποσοστό των παιδιών που ζουν σε νοικοκυριά ανέργων στο Ηνωμένο Βασίλειο εξακολουθεί να είναι ένα από τα υψηλότερα στην ΕΕ. Επιπλέον, ακόμη και αν η προσφορά του συστήματος παιδικής μέριμνας έχει αυξηθεί πρόσφατα, η διαθεσιμότητα οικονομικά προσιτής, υψηλής ποιότητας, ολοήμερης παιδικής μέριμνας παραμένει σοβαρό ζήτημα.

(11) Η αύξηση των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων θα συμβάλει στη βελτίωση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας, που αποτελούν βασικές προκλήσεις για το Ηνωμένο Βασίλειο. Η ανάγκη να εξασφαλιστούν επενδύσεις σε υποδομές υψηλής ποιότητας αντικατοπτρίζεται στο εθνικό σχέδιο υποδομών του Δεκεμβρίου 2014, το πεδίο εφαρμογής του οποίου επικαιροποιήθηκε και διευρύνθηκε. Ο ιδιωτικός τομέας αναμένεται να χρηματοδοτήσει μεγάλο ποσοστό του σχεδίου, αλλά το θέμα είναι για πόσο θα δεσμευθεί. Το γεγονός αυτό ενέχει κινδύνους για την επιτυχία του σχεδίου, ακόμη και εάν έχει σημειωθεί ουσιαστική πρόοδος στην παροχή έγκαιρων πληροφοριών σχετικά με την υλοποίησή του. Το Ηνωμένο Βασίλειο πρέπει να εξασφαλίσει ότι τα συστήματα φορολογίας των επιχειρήσεων ευνοούν τις επενδύσεις, ιδίως μέσω της επικείμενης αναθεώρησης των οικείων φορολογικών συντελεστών.

(12) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε εμπεριστατωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής του Ηνωμένου Βασιλείου και τη δημοσίευσε στην έκθεση του 2015 για τη χώρα. Προέβη επίσης σε αξιολόγηση του Προγράμματος Σύγκλισης και του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων, καθώς και των επακόλουθων ενεργειών σε συνέχεια των συστάσεων που διατυπώθηκαν προς το Ηνωμένο Βασίλειο τα προηγούμενα έτη. Έλαβε υπόψη όχι μόνον τη συνάφειά τους για την άσκηση βιώσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στο Ηνωμένο Βασίλειο αλλά και τη συμμόρφωσή τους με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 3 κατωτέρω.

(13) Υπό το πρίσμα αυτής της αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σύγκλισης του Ηνωμένου Βασιλείου και η γνώμη του[8] αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.

(14) Βάσει της εμπεριστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σύγκλισης. Οι συστάσεις που απηύθυνε σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αποτυπώνονται στις συστάσεις 2 έως 3 κατωτέρω.

[8] Δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου.

ΣΥΝΙΣΤΑ στο Ηνωμένο Βασίλειο να μεριμνήσει το 2015 και το 2016 προκειμένου να:

1. Εξασφαλίσει τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος και να επιδιώξει να διορθώσει το υπερβολικό έλλειμμα σε διαρκή βάση έως το 2016-17, ιδίως δίνοντας προτεραιότητα στις κεφαλαιουχικές δαπάνες.

2. Λάβει περαιτέρω μέτρα για την τόνωση της προσφοράς στον τομέα της κατοικίας, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων του εθνικού πλαισίου πολιτικής προγραμματισμού.

3. Αντιμετωπίσει τις αναντιστοιχίες δεξιοτήτων, με την αύξηση της συμμετοχής των εργοδοτών στην προσφορά θέσεων μαθητείας. Αναλάβει δράση για την περαιτέρω μείωση του αριθμού των νέων με χαμηλές βασικές δεξιότητες. Βελτιώσει περαιτέρω τη διαθεσιμότητα οικονομικά προσιτής, υψηλής ποιότητας, ολοήμερης παιδικής μέριμνας.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος